14-желтоқсан

Дүниетану пәні

Тақырыбы:

Табиғаттағы су.

Бұлт және тұман

Біздің мақсатымыз:

Біздің мақсатымыз-білім алу,
Міндетіміз еңбектену,
Әр оқушы өз құқығын білу,
Оны өмірде пайдалану.

Жұмбақ

Жылт-жылт еткен,

Жырадан өткен

Тыныштық сәті

Үй тапсырмасын тексеру:

Жер бетінің ауаны жылытуы. Желдің маңызы

Аукцион

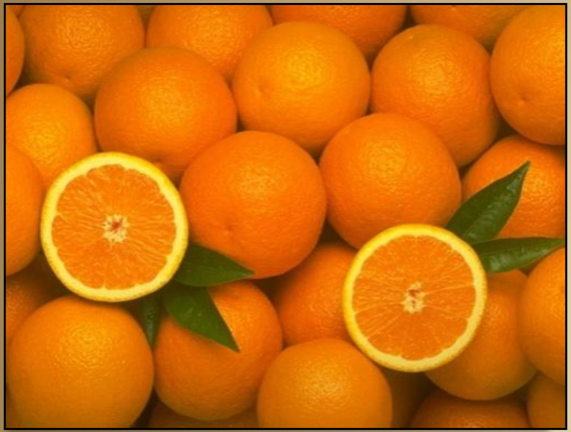

www.tvoyrebenok.ru

Ауа дегеніміз не?

Ауаның қасиеттерін ата?

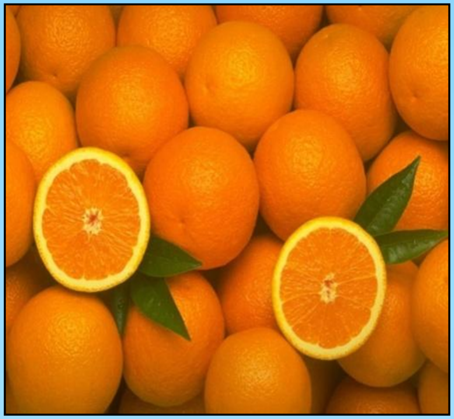

Неліктен күн сәулесі ауаны тікелей қыздырмайды?

Жел дегеніміз не?

Жел қалай пайда болады?

Желбағар дегеніміз не?

Желдің бағытын қалай анықтайды?

Желдің қандай маңызы бар?

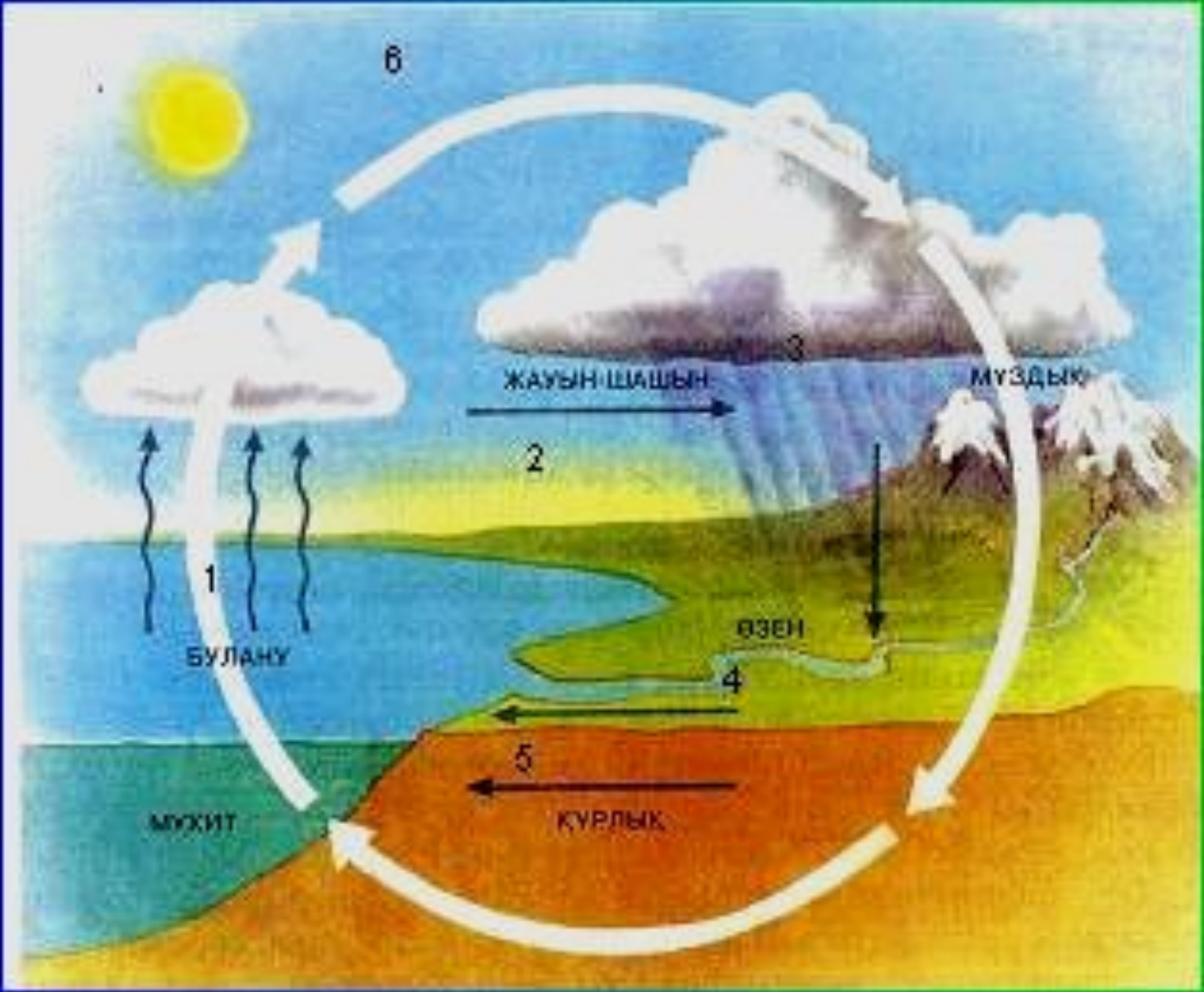
6
ЖАУЫН-ШАШЫН
3
МҰЗДЫҚ
2
1
БУЛАНУ
ӨЗЕН
4
5
МҰХИТ
ҚҰРЛЫҚ

Тұман

Жылы ауа қар немесе тоңазыған топырақ бетімен жанасқанда салқындайды да, су булары су тамшыларына немесе мұз түйіршіктеріне айналады. Ауада ұсақ су тамшылары мен мұз түйіршіктерінің шоғырлануынан жер бетіне тұман түседі

Бұлт

Жер бетінен жоғары көтерілгенде ауа салқындайды. Оның құрамындағы бу су тамшыларына немесе мұз түйіршіктеріне айналады. Олар шоғырланып бұлттарды құрайды.

Бұлттың түрлері

- *Шарбы*
- *Будақ*
- *Қабат*

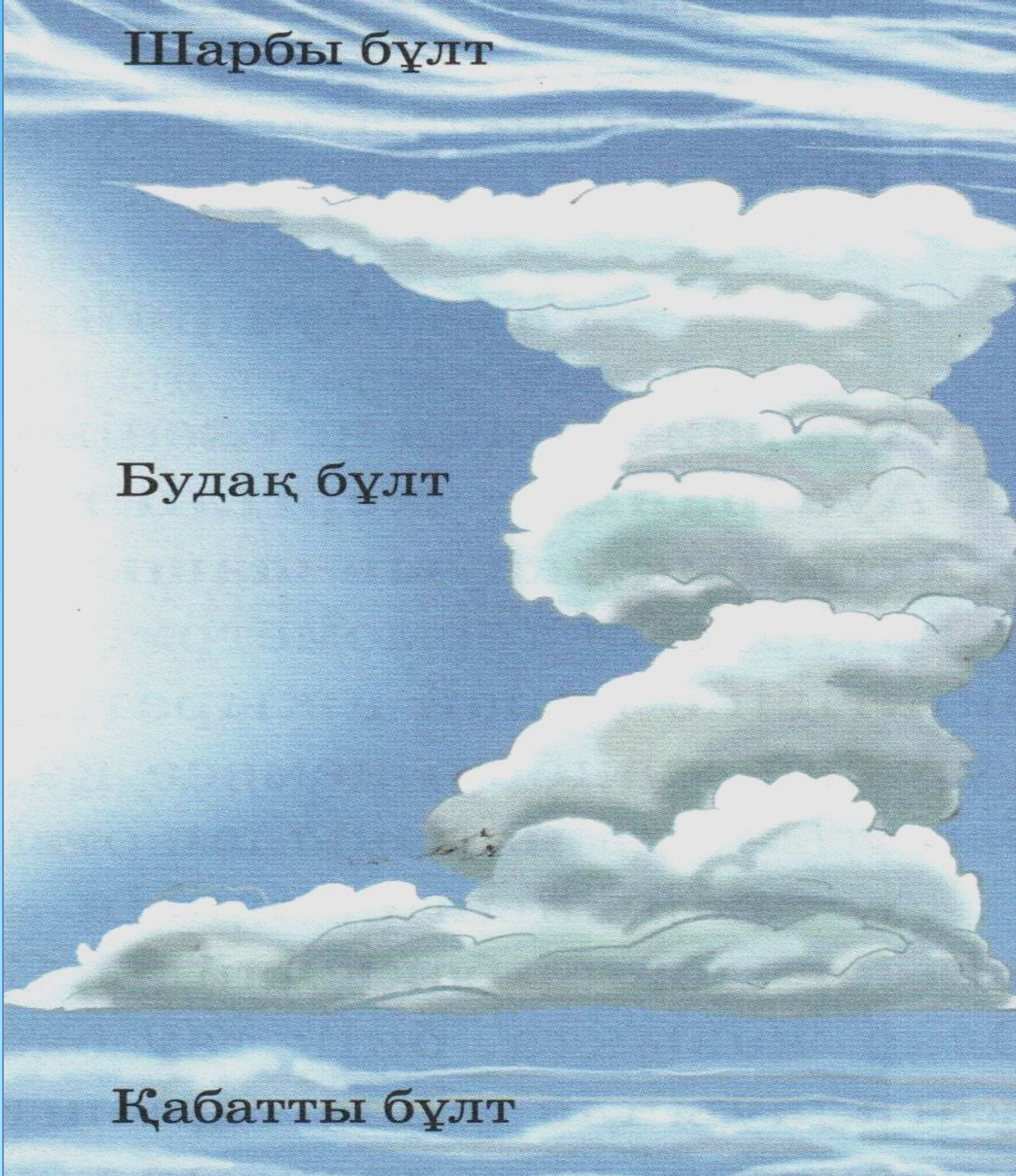

Шарбы бұлттар (қазбауыр бұлттар) — құрылымы талшық немесе қауырсын тәріздес болып келген мөлдір ақ түсті, жауын жаудырмайтын бұлттар. Олар ұлпа мұз түйіршіктерінен тұрады. Басқа бұлттармен салыстырғанда, шарбы бұлттар өте биікте орналасады (шамамен 6 және 10 км-лік биіктіктер арасында).

Будақ бұлт

- үйіліп жатқан жүнге немесе мақтаға ұқсайды. Жеке будақтар сұрғылт түсті келеді.Олар тұтаса келе түнеріп, жаңбыр бұлтына айналады. Ондай бұлттан жазда нөсер жаңбыр, қыста жапалақтап қар жауады. Будақ бұлттар (800-1000 метр биіктікте түзіледі де, жоғары қарай 2 километр биктікке дейін таралады). Жер беті қатты қызып, жоғары өрлеген ауа ағындары күшті жүрген жағдайда ол қалыңдап, 3-4 километрге дейін көтеріледі.

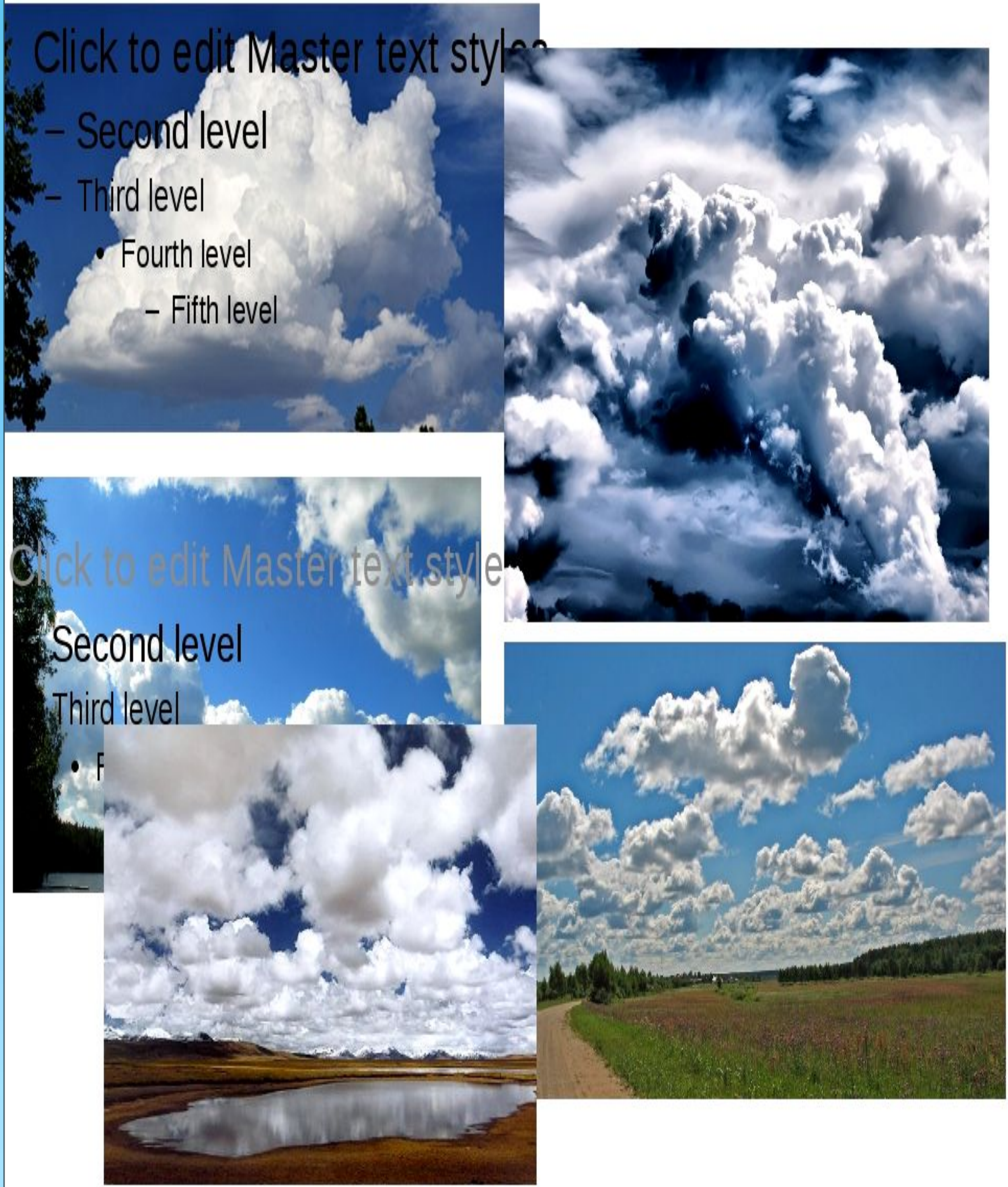

Қабат бұлт

- тұманға ұқсас , төмен жүретін сұрғылт қабат құрайды. Қабат бұлт аспанды түгел торлап алады да, одан ұзаққа созылған ақ жауын жауады.

Топтық тапсырма

Ғажайып алаң

20	20	20
30	30	30

Су табиғатта қандай күйде кездеседі?

20 ҰПАЙ

Суды не себепті жер бетіндегі ең негізгі байлық деп атайды?

20 ҰПАЙ

Тұман дегеніміз не?

20 ҰПАЙ

Бұлт дегеніміз не?

30 ҰПАЙ

http://aida.ucoz.ru

Бұлттың қандай түрлері бар?

30 **ҰПАЙ**

http://aida.ucoz.ru

Бұлттардың пайда болуына адамдар әсер ете ала ма?

30 ҰПАЙ

Өз пікіріңді дәлелде.

http://aida.ucoz.ru

p

http://aida.ucoz.ru

Үйге тапсырма: 55-58 бет, сұрақ- тапсырмаларды орындау